

STAATSEXAMENS VOORTGEZET ONDERWIJS 2022

AANDACHTSPUNTEN EN TIPS
VOOR HET EXAMINEREN IN 2022

College voor Toetsen en Examens

Dienst Uitvoering Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

INHOUDSOPGAVE

1. CORONAMAATREGELEN	4
2. EXAMINEREN IN 2022	5
3. VERTROUWENSPERSOON / EIGEN DOCENT	6
4. EXAMINEREN STAATSEXAMENKANDIDAAT	7
5. AANVULLENDE MAATREGELEN 2022	8
6. VOOR LOCATIEVOORZITTERS	9
7. MEER INFORMATIE	10

STAATSEXAMENS VO 2022

De centrale examens voortgezet onderwijs en de college-examens van de Staatsexamens vo in 2022 gaan door op bijna dezelfde wijze als in 2021. Vanwege corona zijn er ook dit jaar verschillende extra maatregelen om kandidaten te ondersteunen en te faciliteren bij het examen.

Naast de algemene maatregelen die voor alle examenkandidaten gelden, zijn er bij de Staatsexamens vo aanvullende maatregelen genomen.

Deze brochure is voor examinatoren, surveillanten, medewerkers voorbereiding, vakvoorzitters, locatievoorzitters en secretarissen. De brochure biedt een samenvatting van wat (onder andere) op de informatie- en instructiedagen aan bod is gekomen en is een hulp voor alle examenbetrokkenen om goed voorbereid examens af te nemen.

Dank voor al jullie inzet, succes bij de Staatsexamens!

Team Staatsexamens vo

1. CORONAMAATREGELEN

Op alle staatsexamenlocaties houden we ons aan adviezen tegen corona die tijdens de examenperiode van toepassing zijn.

Algemeen:

We houden ons aan de basisadviezen tegen corona van de Rijksoverheid. Uiteraard kunnen mensen die zich zorgen maken over hun gezondheid, nog altijd een mondkapje dragen of 1,5 meter afstand houden.

- Volg hygiënemaatregelen zoals hoesten en niezen in de elleboog, was regelmatig je handen.
- Blijf thuis bij klachten.
- Volg eventuele looproutes in het gebouw.

Zorg met elkaar voor:

- duidelijke afspraken tussen de contactpersoon en de locatievoorzitter over basisadviezen tegen corona;
- veilig ingerichte examenruimtes, zorg voor voldoende frisse lucht.

Extra aandacht voor maatwerk:

- Zorg voor rust en ontspanning, wees alert op kandidaten die (door corona) extra gespannen zijn.
- Weet welke bijzonderheden (op de locatie en van de kandidaat) extra maatwerk vereisen.

2. EXAMINEREN IN 2022

Ouders en andere belangstellenden die geen functie hebben bij het examen, worden in beperkte mate tot de examenlocatie toegelaten.

Uitgangspunten:

- Bij het mondeling examen mag er naast de kandidaat en de twee examinatoren in beginsel maximaal één andere persoon aanwezig zijn.
- Een andere persoon naast de examinatoren mag alleen met toestemming van de kandidaat en de locatievoorzitter aanwezig zijn.

Surveillanten:

- Loop zo weinig mogelijk door de examenruimte.
- Voorkom dat je te vaak naar kandidaten moet lopen; deel daarom meer papier uit dan je normaal zou doen.
- Indien er echt met de kandidaat overlegd moet worden, probeer dit te doen zonder anderen te storen; doe dit zo nodig buiten de examenzaal.
- Voorleeshulp: Respecteer ook in een één-op-één situatie afstand en hygiënemaatregelen.

Controle van het ID-bewijs:

- Laat de kandidaat het ID-bewijs neerleggen en controleer dit zonder het aan te raken.

Digitale examens:

In uitzonderlijke situaties kan er digitaal examen worden gedaan.

Dan gelden de volgende regels:

- Voorafgaand aan het examen wordt de examenruimte via video getoond aan de examinatoren.
- De eventueel aanwezige vertrouwenspersoon:
 - zit achter of aan de zijkant van de kandidaat;
 - is zichtbaar in beeld voor de examinator.

Onregelmatigheden, incidenten en klachten:

Meld onregelmatigheden, incidenten en klachten bij de locatievoorzitter, deze kunnen vaak al ter plekke worden opgelost. De locatievoorzitter verzamelt alles en meldt dit aan DUO via het procesverbaal en aan het CvTE via het feedbackformulier.

3. VERTROUWENSPERSOON / EIGEN DOCENT

Een kandidaat mag tijdens het mondeling college-examen één vertrouwenspersoon meenemen. Een eigen docent, een familielid of iemand anders. Dit moet van tevoren zijn gemeld bij DUO. De vertrouwenspersoon komt tegelijk met de kandidaat binnen en verlaat de examenruimte ook met de kandidaat.

Doel van de vertrouwenspersoon bij de mondelinge examens:

De vertrouwenspersoon stelt de kandidaat gerust en creëert een prettige en veilige afname-omgeving. Zo krijgt de kandidaat de kans zo goed mogelijk te laten zien wat hij/zij weet en kan.

De vertrouwenspersoon mag:

- de kandidaat geruststellen;
- de vraag van de examinerator letterlijk herhalen;
- verhelderende opmerkingen maken;
- aangeven dat de kandidaat even tijd nodig heeft om een antwoord te formuleren.

De vertrouwenspersoon mag niet:

- aanwezig zijn in het voorbereidingslokaal bij de voorbereiding op het mondeling examen;
- hints of antwoorden geven;
- zelf vragen stellen, vragen anders verwoorden;
- in gesprek of discussie gaan met de examinatoren;
- aanwezig of betrokken zijn bij de beoordeling.

Wat doe je bij hinten of voorzeggen door de vertrouwenspersoon?

- Noteer in het protocol dat er hints zijn gegeven of is voorgezegd, of als er andere niet-toegestane hulp is gegeven door de vertrouwenspersoon. Noteer het ook als je hierover twijfelt.
- Tel het antwoord niet mee als er te veel hulp is gegeven.
- Ga niet in discussie tijdens of na afloop van het examen.
- Meld je bevindingen aan de locatievoorzitter.

De vertrouwenspersoon meldt eventuele zaken die aandacht behoeven bij de locatievoorzitter. Op een vso-school verloopt dit via de contactpersoon van de school. Aanvullende informatie over de rol van de aanwezige vertrouwenspersoon volgt in mei of juni.

4. EXAMINEREN STAATSEXAMENKANDIDAAT

Op vso-scholen zitten vaak leerlingen die slechtziend, doof of autistisch zijn en/of gedrags- en/of concentratieproblemen hebben. Hieronder een samenvatting van de aandachtspunten voor het examineren van kandidaten met bijzondere kenmerken.

De locatievoorzitter en de contactpersoon:

- bespreken bijzonderheden en maatwerk in het voorgesprek;
- bespreken de wijze waarop contactpersonen, vertrouwenspersonen, kandidaten of examinatoren klachten en/of signalen over het examen bespreekbaar kunnen maken op de locatie;
- geven aan examinatoren toelichting op de locatie en/of individuele kandidaten in de openingsbijeenkomst.

Examinatoren:

- nemen van tevoren de *Handreiking voor examinatoren* goed door;
- zijn zich bewust van het soort locatie en het soort kandidaten, bijvoorbeeld door van tevoren de website van de school/locatie te bekijken;
- houden rekening met de individuele bijzonderheden van de kandidaat;
- nemen actief kennis van het leerlingdossier als dit aanwezig is en melden dit aan de kandidaat.

Algemene aandachtspunten voor examinatoren:

- Let op een eenduidige vraagstelling.
- Stel niet meer dan één vraag tegelijk.
- Luister naar de kandidaat.
- Wacht op een antwoord.
- Geef kandidaat de tijd, wees niet zelf (te) veel aan het woord.

Aanvullend maatwerk bij mondelinge examens:

- Bied de kandidaat de mogelijkheid het antwoord op te schrijven in plaats van het te vertellen als dat nodig is.
- Maak in overleg gebruik van een laptop als daar aanleiding voor is. Meld dit van tevoren bij DUO.

5. AANVULLENDE MAATREGELEN 2022

Hieronder staan de kernpunten uit het *Service document vo* met uitwerking van en toelichting op de maatregelen die relevant zijn voor de Staatsexamens vo. De maatregelen in 2022 zijn dezelfde als die in 2021.

Herkansingen

Kandidaten mogen van twee vakken waarin ze in 2022 Staatsexamen hebben gedaan één of meerdere onderdelen herkansen. Met onderdelen wordt bedoeld: centraal examen, schriftelijk college-examen, mondeling college-examen en praktisch college-examen. Alleen kandidaten die opgaan voor een diploma én die door de herkansing alsnog kunnen slagen, mogen herkansen.

Niet betrekken van de resultaten van één vak bij de uitslag

Deze regeling geldt alleen voor kandidaten die opgaan voor een diploma.

- Bij de vaststelling van de uitslag worden, als dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, de resultaten van één vak (geen kernvak), buiten de bepaling van de definitieve uitslag gehouden.
 - Kernvak op vmbo: Nederlands.
 - Kernvakken op havo/vwo: Nederlands, Engels, wiskunde.
- Op havo/vwo mag het ook om het resultaat van het profielwerkstuk gaan.
- De betreffende resultaten staan wel op de cijferlijst.

Leerlingdossier

De kandidaat kan bij het mondeling college-examen een leerlingdossier overhandigen aan de examinerator. Dit is bij voorkeur een compact overzicht met eerder behaalde (school)resultaten; er is geen vast format voor.

Het leerlingdossier:

- is bedoeld ter informatie zodat de examinerator bij het begin van het examen rekening kan houden met het niveau van de kandidaat;
- wordt aan de examineratoren overhandigd aan het begin van het mondeling examen;
- telt niet mee bij het bepalen van de beoordeling.

Op vso-scholen kan het leerlingdossier via de contactpersoon en de locatievoorzitter worden aangeleverd.

6. VOOR LOCATIEVOORZITTERS

De locatievoorzitter bereidt de afname en de komst van de Staatsexamens vo op de locatie goed voor (in afstemming met de contactpersoon op de locatie).

Voorgesprek

In het voorgesprek bespreken de locatievoorzitter en de contactpersoon (onder andere):

- de checklist voorbezoek;
- bijzonderheden van de locatie;
- de examenruimten: let op veiligheid, rust en volgen van de corona-adviezen;
- afspraken over de gang van zaken tijdens de examens, zodat er een professionele en prettige examensfeer ontstaat;
- bijzonderheden van de kandidaten;
- werkwijze bij klachten over het verloop van het examen.

De contactpersoon van de vso-locatie levert een compact overzicht van relevante informatie over bijzonderheden van de kandidaten.

Aandachtspunten voor de locatievoorzitter:

- Besteed in de voorbereiding, communicatie met examinatoren en in de opening van de dag expliciet aandacht aan de dan geldende corona-adviezen.
- Geef de contactpersoon (als dat nodig is) een rol bij de start van de examendag, bijvoorbeeld om de examinatoren te informeren over bijzonderheden van de locatie (vso-school) en de kandidaten.
- Gebruik in de communicatie geen namen van kandidaten, maar examennummers.
- Bij onregelmatigheden, incidenten of klachten ben je het aanspreekpunt en streef je er naar de situatie zo goed mogelijk op te lossen.
- Meld deze zaken altijd aan DUO via het procesverbaal en aan het CvTE via het feedbackformulier.

7. MEER INFORMATIE

De locatievoorzitter is aanspreekpunt voor de examenbetrokkenen: surveillanten, secretarissen, medewerkers voorbereiding en examinatoren. De contactpersoon van de school is aanspreekpunt voor kandidaten, vertrouwenspersoon en ouders. De locatievoorzitter onderhoudt het contact met de contactpersoon van de school. Meld onregelmatigheden, incidenten of klachten bij de locatievoorzitter, deze kunnen vaak al ter plekke worden opgelost. De locatievoorzitter verzamelt alles en meldt dit aan DUO via het procesverbaal en aan het CvTE via het feedbackformulier.

Afmelden als examinator:

- **Tot 3 weken voor de examendag:** via het examenbetrokkenen-portaal (EB-portaal);
- **Binnen 3 weken voor de examendag:** per email bij de vakvoorzitter, met in de cc de locatievoorzitter, én via het EB-portaal;
- **1 of 2 dagen van tevoren of op de examendag zelf:** telefonisch en per email bij de vakvoorzitter, met in de cc de locatievoorzitter en DUO.

Extra beschikbaarheid kun je doorgeven via het EB-portaal.

Vragen

Bij vragen die niet ter plekke op te lossen zijn, neemt de locatievoorzitter contact op met DUO of het CvTE. Kun je niet bij de locatievoorzitter terecht, dan kun je zelf ook contact opnemen met DUO of het CvTE. Daarnaast zijn er onafhankelijke, externe vertrouwenspersonen. Contactgegevens van de vertrouwenspersonen en examenleider staan in de *Handreiking voor examinatoren* en in de nieuwsbrief.

Algemeen e-mailadres stexvo@duo.nl

Meer informatie duo.nl

Algemeen nummer DUO 050 – 599 89 33 (optie 3)

Contactpersonen:

- Nico Berendsen algemeen examenleider
- Eppie Klein plaatsvervangend algemeen examenleider
- Martin van Reeuwijk algemeen contactpersoon team Staatsexamens vo

Online

Op examenblad.nl, duo.nl en staatsexamensvo.nl staat meer informatie. Je vindt op deze websites de volgende documenten:

- *Servicedocument examens 2022*
- *Vragen over het coronavirus en de Staatsexamens vo*
- *Kamerbrief over aanvulling besluit eindexamen voortgezet onderwijs 2022*
- *Brochure en video over mondeling examen in het vso*

COLOFON

Redactie College voor Toetsen en Examens,
team Staatsexamens vo

Vormgeving en-publique.nl

Fotografie Marijke Volkers

Oplage 2.300

Utrecht, mei 2022

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS EN DUO

Jaarlijks maken ruim negenduizend kandidaten gebruik van de mogelijkheid om staatsexamens af te leggen. Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de Staatsexamens voortgezet onderwijs (vo) en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de Staatsexamens, waaronder aanmelding en betaling.

cvte.nl
duo.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

 Centrale Eindtoets primair onderwijs: de eindtoets die de overheid aanbiedt aan leerlingen uit groep 8. De uitkomst is een advies voor het best passende brugklatype.
Centraleeindtoetspo.nl

 Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

 Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

 Centrale examens middelbaar beroeps-onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

 Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl